

I en kommentar til teksten beskæftiger Poul Rasmussen sig med udgangspunkt i selve teksten med domkapitlets erhvervelser og afståelser af ejendomme 1600–1663, dels kronologisk, dels geografisk fordelt; han behandler de interne mageskifter og skildrer de enkelte beneficiers og fonds godshistorie 1600–1663. Dermed giver han allerede nogle hovedtræk af domkapitlets godshistorie og viser, hvad dette materiale vil kunne bruges til.

Denne jordebogsudgave har dog interesse ikke blot for godshistorien og for landbrugshistorien; de mange navne på fæstere og ejendomme vil være af interesse også for personalhistorikere og lokalhistorikere. Personregistret medtager dog kun navne på personer af adels- og borgerstand, der afstod gods til eller erhvervede gods af kapitlet eller besad kapitlets beneficiar.

Udgaven skal omfatte endnu et bind, indeholdende jordebogen 1315, de bevarede brudstykker af andre middelalderlige jordebøger, en rekonstrueret jordebog 1536 m. m.

Ole Degn.

Ebbe Gert Rasmussen: *Kilder til Bornholm 1658*. (Udgivet af Bornholms historiske Samfund, Rønne, 1972). 173 s.

I 1967 udsendte adjunkt, cand. mag. Ebbe Gert Rasmussen en skildring af begivenhederne under den svenske besættelse af Bornholm i 1658 (jfr. Historie, VIII, 1968–70, s. 379). Bogen gav en indgående analyse af det svenske styre, dets etablering og baggrund, og af den bornholmske opstand i december 1658. I tilslutning til fremstillingen var planlagt et tekst-

bind, der skulle indeholde det vigtigste, fortrinsvis svenske kildemateriale til belysning af begivenhederne.

Det er dette bind, der nu foreligger. Kilderne er opstillet i to grupper, kilder vedrørende det svenske styre (s. 13–117) og kilder vedrørende den bornholmske opstand (s. 118–162). De svenske kilder, der i begge grupper er placeret først, udgør godt to tredjedele af materialet. Opstillingen følger i visse hovedtræk fremstillingen i bogen fra 1967. Her kunne kildesamlingen ved en opstilling i hovedgrupper med overskrifter og ved en fortegnelse over teksterne have vundet i overskuelighed.

Kildesamlingen, der indeholder en del faksimilegengivelser af aktstykker, afsluttes med et personregister og et sag- og stedregister.

Ole Degn.

Holger Munk: *Hasselskoven*. En skov- og landbrugskulturhistorisk studie fra Sydsjælland i 1660–1700. (Udgivet af Holger Munk, 1969). 250 s.

Holger Munk beretter i denne bog et interessant stykke dansk kulturhistorie. Skuepladsen er begrænset til nogle få sogne under det Vordingborgske rytterdistrikt, og emnet kan synes beskedent, men Munk breder sig i sin fortælleglæde ud til mange sider og kommer til at berette om meget andet end skove og skovvækster – landbohistorie, retshistorie, naturhistorie, personalhistorie, alt det kommer bogen til at omfatte. Men hovedsagen er naturligvis fortællingen om de sydsjællandske bønders udnyttelse af underskoven først og fremmest ved at fremhjelpe en frodig hasselunderskov, som kunne give